

Slovenská
klimatická
iniciatíva

MÝTY A FAKTY O EURÓPSKOM SYSTÉME OBCHODOVANIA S EMISIAMİ PRE DOMÁCNOSTI

(EU ETS2)

Október 2025

www.klimatickainiciativa.sk

ETS je „ekologická daň“, ktorou Brusel trestá priemysel a domácnosti.	ETS1 a ETS2 nie je daň , ale trhový mechanizmus , v ktorom sa s emisnými povolenkami obchoduje ako s komoditou. Cieľom je motivovať firmy investovať do čistejších technológií – čím menej znečisťujú, tým menej platia.
Emisné povolenky umelo zdražujú energiu a nič neprinášajú.	Výnosy z povoleniek zároveň prinášajú stovky miliónov eur ročne , napríklad v roku 2023 až 383 mil. € pre Slovensko , ktoré môžu byť použité na dekarbonizáciu a modernizáciu. ETS1 už od roku 2005 pomohol znížiť emisie o takmer 50 % v sektoroch, na ktoré sa vzťahuje.
Ak sa spustí ETS2, domácnosť zaplatí o 3 300 € ročne viac na plyne a palivách .	Tento výpočet je nereálny . Aby sa to stalo, cena emisnej povolenky by musela stúpnuť až na 550 €/tonu CO₂ , čo je sedemnásobok dnešnej trhovej ceny (cca 80 €/t). V reálnych podmienkach by ETS2 zvýšil náklady domácnosti o 160 - 480 € ročne , v závislosti od spotreby. A tiež sa to netýka každej domácnosti. Tí, čo kúria drevom alebo majú tepelnú čerpadlo nepocíti vyššiu cenu za vykurovanie.
Emisné kvóty si budú musieť kupovať priamo domácnosti.	Nie. Kvóty kupujú dodávatelia palív a energií (napr. distribútori plynu, benzínu či nafty). Náklady sa následne premietnu do cien , ale systém zároveň počíta so Sociálno-klimatickým fondom (SKF) , ktorý pomôže takým domácnostiam, ktoré majú nízke príjmy a zároveň vysoké výdavky na energie.
ETS2 zničí konkurencieschopnosť slovenských firiem.	Práve naopak – systém má podporiť modernizáciu, inovácie a investície do zelených technológií . Súčasťou Green Deal a Green Industrial Plan je aj podpora pre priemysel, ktorý sa transformuje smerom k uhlíkovo neutrálnym riešeniam.
ETS1 a ETS2 je len o obmedzeniach a reguláciách.	ETS je príležitosť pre slovenskú ekonomiku – tlačí na efektívnosť, energetickú nezávislosť a rozvoj domácich inovácií. Ak sa výnosy z emisných kvót použijú správne, Slovensko môže byť konkurencieschopnejšie a udržateľnejšie .

ETS 2 je nový európsky systém, ktorý od roku 2027 rozšíri obchodovanie s emisnými povolenkami aj na budovy a dopravu. V praxi to znamená, že časť ceny palív a energií bude zahŕňať cenu za emisie uhlíka. Slovensko systém už zapracovalo do legislatívy (novela zákona č. 236/2024 Z. z.), no implementácia sa ešte dokončuje. Reforma ETS bola spojená s Európskou zelenou dohodou (Green

Deal) a s legislatívnym balíkom [Fit for 55](#), ktorého hlavným cieľom je zníženie emisií skleníkových plynov do roku 2030 o 55 %.

Kto si musí kupovať emisné povolenky

→ ETS1

Európsky systém obchodovania s emisiami (EU ETS1) funguje už od roku 2005 a týka sa veľkých priemyselných a energetických podnikov, ako aj leteckej dopravy.

Podniky, ktoré produkujú veľké množstvo skleníkových plynov, musia mať na každú tonu CO₂ emisnú povolenku (tzv. EUA – European Union Allowance). Ak im voľne pridelené povolenky nestačia, musia si dokúpiť z trhu. Ponuka povoleniek je riadená najmä Európskou komisiou prostredníctvom pravidiel, ktoré určujú celkový strop (cap) a ročný pokles dostupných povoleniek.

Časť povoleniek je alokovaná firmám bezplatne (free allocation), najmä tým sektorom, ktoré sú vystavené riziku carbon leakage (presun výroby mimo EÚ). S postupom času sa podiel bezplatne alokovaných povoleniek znižuje a nárok je viac podmienený výkonom výroby a účinnosťou.

Ceny emisných povoleniek sa v posledných rokoch výrazne zmenili. Napríklad:

- + V roku 2022 sa ceny povoleniek dostali aj nad 100 eur za tonu CO₂.
- + K októbru 2025 sa cena jednej povolenky pohybuje okolo **70-80 eur/t** CO₂.

→ ETS2

Emisné povolenky nebudú nakupovať priamo domácnosti, ale náklady na ich nákup budú započítané do koncovej ceny palív. Do systému sa zaregistrovalo viac ako 140 subjektov, a je zverejnený [zoznam na Ministerstve životného prostredia SR](#). Tieto firmy by mali po novom nakupovať emisné povolenky tak, aby nimi od roku 2027 pokrývali emisie, ktoré produkujú spaľovaním komodity, ktoré uvádzajú na trh.

Nový systém EU ETS2 v praxi znamená, že emisnými kvótami budú musieť po novom od roku 2027 disponovať:

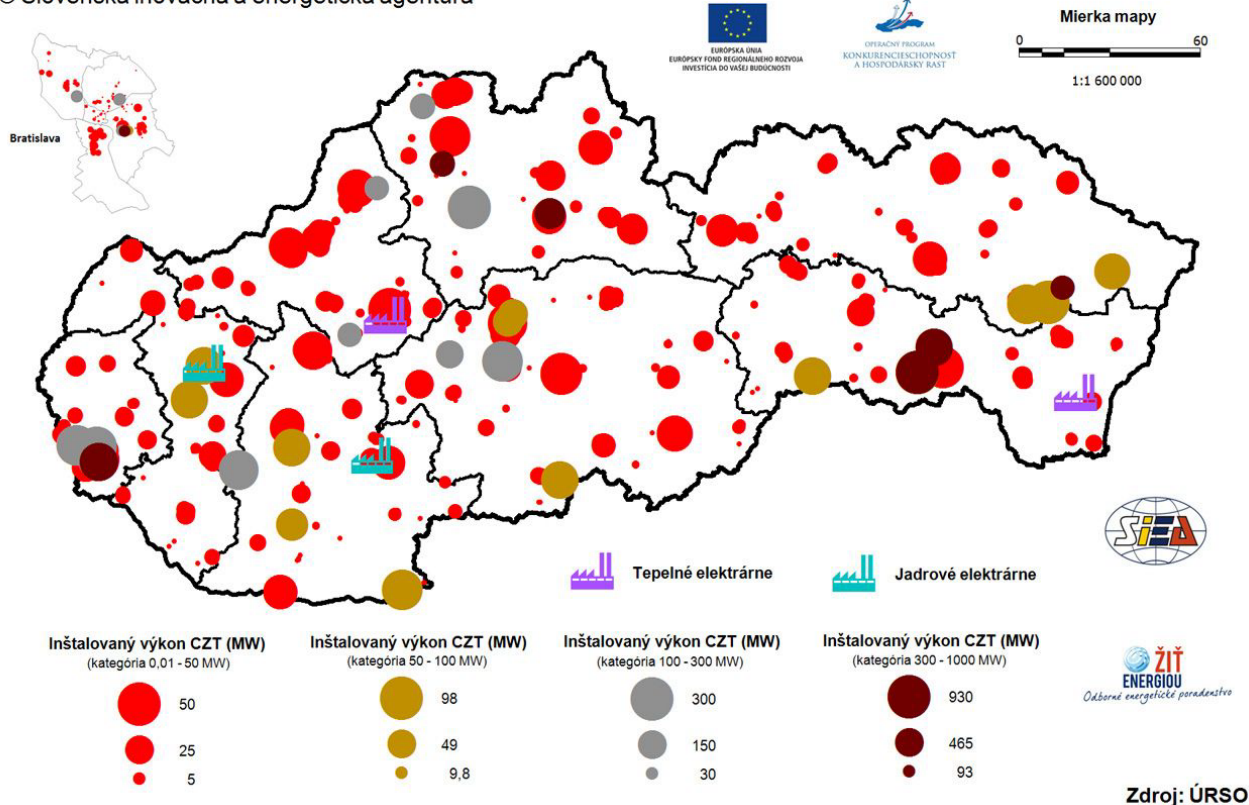
- + dodávatelia plynu či obchodníci s uhlím,
- + predajcovia motorových palív pre cestnú dopravu (benzín a nafta).

Kto nebude platiť ETS2?

Viac ako polovica domácností na Slovensku sa ETS2 priamo **nedotkne**. Tí, ktorí kúria prostredníctvom **centrálneho zásobovania teplom (CZT)**, už uhlíkovú cenu platia v rámci existujúceho systému ETS1. Rovnako sa nové povolenky **nedotknú domácností využívajúcich elektrické vykurovanie, biomasu alebo tepelné čerpadlá**, keďže tieto zdroje buď nemajú emisnú stopu, alebo sú už súčasťou iného systému.

Sústava centrálneho zásobovania teplom na Slovensku

© Slovenská inovačná a energetická agentúra

Kto bude platiť do ETS2

Do ETS1 spadajú iba veľké teplárne s výkonom > 20 MW, tie tvoria asi 90 % dodávok, ale je tam asi 10 % domácností napojených na CZT, ktorých sa ETS2 dotkne. Do nového systému ETS2 budú prispievať **dodávatelia fosílnych palív**, teda predajcovia **nafty, benzínu, uhlia a zemného plynu**. Hoci povinnosť nákupu emisných povoleniek majú títo dodávatelia, **náklady sa postupne premietnu do cien energií** - najmä pre domácnosti, ktoré **vykurujú dom plynom alebo používajú autá so spaľovacím motorom**.

Získané prostriedky z ETS2 sa vrátia späť členským štátom cez **Sociálno-klimatický fond (Social Climate Fund)**, ktorý má pomôcť zmierniť dosahy vyšších cien na zraniteľné domácnosti a podporiť investície do zatepľovania, obnoviteľných zdrojov či verejnej dopravy

Tabuľka1: Najviac sa opatrenie týka domácností kúriacich plynom (s vlastným kotlom) a uhlím pri 10 MWh $\approx$ 2 t CO₂ a 30 MWh $\approx$ 6 t CO₂. (Emisný faktor zemného plynu: 0,2 t CO₂ / MWh)

Scenár	Cena povolenky (€/t CO ₂)	Ročný dopad pri spotrebe 10 MWh	Ročný dopad pri spotrebe 30 MWh	Poznámka
Konzervatívny scenár	45 €	cca 90 €	cca 270 €	zodpovedá nižšiemu cenovému pásmu ETS2 po roku 2027
Stredný realistický scenár	60 €	cca 120 €	cca 360 €	mierne vyššia cena, stále v rámci bežných trhových predpokladov
Aktuálna cena ETS1 (2025)	80 €	cca 160 €	cca 480 €	približná dnešná trhovú úroveň povoleniek
Extrémny, nerealistický scenár	550 €	cca 1100 €	cca 3 300 €	takáto cena by znamenala, že plyn by musel zdražieť o 3 300 €, čo je ekonomicky nepravdepodobné

$30 \text{ MWh} \times 0,2 \text{ t CO}_2/\text{MWh} \times 550 \text{ €/t} = 3300 \text{ € ročne}$

Aj pri konzervatívnych či stredných odhadoch sa dopad ETS2 na ceny plynu pohybuje **v desiatkach až stovkách eur ročne**, nie v tisícoch. Aby sa naplnil mýtus o 3 300 € ročnom náraste, cena emisnej povolenky by musela byť **viac než sedemnásobkom** súčasnej trhovej hodnoty – čo by úplne rozbilo európsky systém obchodovania.

Európska komisia predstavila 21. októbra 2025 päť mechanizmov¹, ktoré by sa spustili, ak by cena **emisnej povolenky** ETS2 prekročila 45 eur. Vďaka tomu má byť cena povoleniek dlhodobo predvídateľná a stabilná.

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_25_2469